Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 105. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ТРАВНЯ 1980 - ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 7, 1980 No. 105. VOL. LXXXVII.

КОРОТКІ ВІСТІ

У світі

25 БЕРЕЗНЯ У ВАРШАВІ КОМУНІСТИЧНА ПОЛІЦІЯ арештувала організатора і керівника самостійного видавництва в Польщі, Незалежної Видавничої Офіцини, у Варшаві Мирослава Хоєцкого. Видавництво це видало велике число книжок, що їх забороняла комуністична польська влада. Мирослав Хоєцкі син героїні польського протигітлерівського підпілля, співучасниці вдалого замаху на шефа Ґештапо у Варшаві, Кучеру. В обороні М. Хоєцкого стали численні літерати й їхні організації в світі, а ПЕН Клюб ЗСА приготовляє висунення цієї справи на нараду ПЕН Клюбів, яка починається в Югославії 8-го травня.

ЩЕ ОДИН МОСКОВСЬКИЙ РОЗВІДНИК попросив азилю в Англії. Ілля Джгірквельов, колишній совєтський працівник Світової Служби Здоров'я в Женеві, переїхав до Лондону, де попросив права побуту й азилю для політичних утікачів від англійського уряду. Він перебуває в Лондоні зі своєю дружиною і дочкою.

ПІСЛЯ ДОВГОЇ ПУБЛІЧНОЇ ПРОМОВИ ФІДЕЛЯ Кастра в Гавані, в якій він виступив гостро проти тих усіх кубинців, які намагаються еміґрувати за кордон, під американською амбасадою дійшло до зударів і бійок між прихильниками Кастра і тими, що стараються виїхати.

ІРАНСЬКІ УРЯДОВІ ЧИННИКИ І ІСЛЯМСЬКІ екстремісти скидають вину за захоплення іранської амбасади в Лондоні арабськими самостійниками з провінції Кузистан в Ірані на уряд в Іраку; інші знову на Америку.

ШВЕДСЬКИЙ УРЯД РІШУЧЕ ВІДХИЛИВ пропозицію інтервеніювати в конфлікті між робітниками та їхніми профспілками і підприємцями. Перед тим профспілки відкинули компромісову пропозицію уряду й дораджували робітникам вийти на страйк. Страйк охопив тисячі робітників, підприємці відповіли на це льокавтами і у висліді виробництво в Швеції майже завмерло.

УРЯД ЗСА ВИДАЛИВ З ГРАНИЦЬ АМЕРИКИ чотирьох лівійських дипломатів за те, що вони пробували застрашувати лівійських іміґрантів, які живуть в ЗСА. Два тижні перед тим усунено з Америки двох інших лівійських дипломатів. Аніта Стакмен, речник Державного департаменту, повідомляючи про видалення чотирьох лівійців, пригадала недавню публічну заяву лівійського лідера Кадафі: „Якщо наших дисидентів не повернуть нам до Тріполі (столиця Лівії), то ми їм поліквідуємо там, де вони є". Ще перед видаленням лівійців Державний департамент відкликав двох американських дипломатів, які ще були в Лівії.

ПІСЛЯ ОСТАННЬОЇ АТАКИ ПАЛЕСТИНСЬКИХ терористів на жидів в Геброні, наслідком чого загинуло шість осіб, Ясир Арафат заявив що ця атака є початком нової фази загостреної арабської боротьби проти Ізраїля. Ціллю тієї загостреної боротьби є „знищити жидівські поселення в Палестині."

В Америці

У НАСЛІДОК ТЕХНІЧНИХ НЕДОМАГАНЬ ПІД кінець минулого тижня в атмосферу продістались радіоактивні гази з нуклеарної електростанції біля міста Геддам у стейті Коннектикат. Речники компанії Нортіст Ютилітіс, яка є власником тієї станції, твердять, що газ не становить загрози населенню, хоча в деяких колах є занепокоєння з уваги на подібну ситуацію на Тримилевому острові у Пенсильванії минулого року. У міжчасі біля 200 осіб демонстрували біля нуклеарної станції у містечку Шарлевуа у стейті Мічиґен. Поліція заарештувала 17 з них.

ТРИДЦЯТЬ ЧОТИРИ ЧЛЕНИ ПАЛАТИ репрезентантів і п'ять сенаторів подали до відома під кінець минулого тижня, що вони не будуть поновно кандидувати на їхні пости, подаючи ряд різних причин. Деякі спостерігачі уважають, що початок цього „ісходу" сягає до часів Вотерґейтської афери. Деякі члени Конґресу відходять з уваги на вік, хоча конґресмени 36-річний Ричард Нолан і 34-річний Джон Кавано уважають, що їхня праця є надто обтяжуюча і не дозволяє їм на нормальне родинне життя. Але кілька законодавців резиґнують заздалегідь, знаючи, що їх підозрівається у хабарництві та інших надужиттях.

АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ДЖЕНЕРАЛ Моторс зможе продукувати машини в 1990-их роках з бензиновою видайністю 40 миль на ґальон, якщо Конґрес встановить такі стандарти, — заявив голова ради директорів тієї компанії Томас Мирфі. Мінімальна видайність на біжучий рік, згідно зі законом з 1975 року, є 20 миль на ґальон. Однак сенатор Генрі Джексон та інші законодавці внесли законопроєкти, які вимагають постійного збільшення мінімальної видайности автомобілів з уваги на брак бензини. Законопроєкт передбачає збільшення видайности у 1985 році з 27,5 миль на ґальон до 40 миль на ґальон.

АМЕРИКАНСЬКІ ГЕОЛОГИ ЗНАЙШЛИ ВЕЛИКІ поклади природного газу у пасмі гір Рокіс шириною 15 миль від канадської границі аж до Мексиканської затоки. Знавці твердять, що ці поклади вміщують щонайменше 200 трильйонів тонн природного газу, що при сьогоднішньому темпі вживання вистачило б на 10 років. Деякі компанії вже закупили права на процесування газу, сподіючись видобути один трильйон тонн ще цього року.

КАТОЛИЦЬКИЙ СВЯЩЕНИК-ЄЗУЇТ, демократичний конґресмен з Массачусетс, о. Роберт Дрінан, який є вже десять років у Конґресі ЗСА, не буде вшосте старатися про свій перевибір до Палати Репрезентантів, бо Папа Павло Іван II на це не погоджується. Офіційне зарядження найвищої церковної влади є таке, щоб всі священики у цілому світі відмовилися від секулярної політичної активности.

ВЕЛИКИЙ СПАД КІЛЬКОСТИ ЗАТРУДНЕНИХ помічається в деревообробній промисловості Америки через сповільнення будівництва мешкальних будинків в першу чергу, а також через застарілі деревообробні фабрики та брак лісоматеріялу. 61 тисяча деревообробників, переважно в північнозахідніх стейтах, відчувають це зниження в деревообробній індустрії, найсильніше з часу закінчення Другої світової війни.

ЗСА ПРИЙМУТЬ КУБИНЦІВ З ВІДКРИТИМИ РАМЕНАМИ, — ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер, з'ясовуючи офіційне становище Уряду ЗСА, заявив у понеділок, 5-го травня, що ця країна прийме кубинських втікачів „з відкритим серцем і раменами".

Цей зворот у настанові Уряду ЗСА президент Картер мотивував гуманними причинами, відкликаючись на численні приклади з історії країни, коли Америка стала прибіжищем для мільйонів біженців. Речники Державного департаменту підтвердили, що з уваги на хід подій Уряд ЗСА „перевіряє ґрунтовно іміґраційну політику".

Після гострих і кровавих сутичок поміж кубинськими втікачами і підбуреними владою напасниками під кінець минулого тижня Уряд ЗСА закрив еміґраційне бюро при т.зв. Секції інтересів ЗСА в Гавані та відкликав до Вашінгтону п'ятьох із шести службовців цього бюра. Це, однак, не матиме жадного впливу на виїзд втікачів з Куби малими рибальськими і спортовими човнами, які дальше причалюють до Фльориди і острова Кі Вест. У міжчасі Уряд ЗСА започаткував переговори з комуністичним урядом Фіделя Кастра з метою встановити процедури перевірки і виїзду втікачів з Куби.

Рішення Уряду ЗСА запало після того, як понад 400 кубинців дослівно облягли будівлю Секції інтересів ЗСА, шукаючи там пристановища в очікуванні віз на виїзд до ЗСА. На тих втікачів напала велика група осібняків, у наслідок чого біля 20 осіб перевезено до лічниці з поважними контузіями. Кубинська поліція приглядалась безчинно тому видовищу, твердять американські службовці, і тільки згодом рішилась інтервеніювати.

У міжчасі, до острова Кі Вест прибуло біля 3,000 нових втікачів з Куби, а згідно з твердженнями речників Прибережної сторожі ЗСА, у 90-милеву подорож з кубинського порту Марієль виплило понад 200 човнів популярно відомої тепер „Фльотилії волі". Протягом останніх двох тижнів до Фльориди прибуло понад 10,000 втікачів з Куби, що створило серйозні труднощі для стейтового уряду.

Але на допомогу прийшов Федеральний уряд, приватний сектор і кубинсько-американська громада, яка начисляє понад 800,000 осіб у ЗСА, в тому числі біля 500,000 на Фльориді. В одній лише харитативній акції у повіті Дейд кубинські американці зібрали понад 2 мільйона долярів. Подібні акції допомоги переведено у стейті Ню Джерзі, куди вже переїхало багато втікачів до своїх родин.

Понад 200 втікачів приміщено у летунській базі в Еґліні, де вони взяли участь у Богослуженнях у неділю, 4-го травня. Ця база буде переходовим пунктом для втікачів, яких після перевірки розміщуватиметься по цілій країні.

Деяку частину втікачів приміщено тимчасово на стадіоні Орандж Бовл у Маямі. Біля 600 втікачів перебувають у переходовому центрі у форті Волтон Біч, а ще інших приміщуються у квартирах Національної Ґвардії ЗСА. Під час перевірки втікачів виявилось, що деякі з них це колишні кримінальні злочинці і їх покищо відокремлено для дальшої перевірки. Крім того, службовці Федерального Бюра Інвестиґацій (Еф-Бі-Ай) побоюються, що серед втікачів можуть бути звичайні аґенти кубинського режиму, тому й ведуть вони наполегливу перевірку. Уряд ЗСА передбачує, що в рамках теперішнього ісходу з Куби до ЗСА може прибути біля чверть мільйона втікачів.

Віцепрезидент ЗСА Мондейл і численні інші прибувають на похорон Тіта

Беоґрад. — Уже раніше розпочаті похоронні приготування на випадок смерти президента Тіта закінчені. Тіло Тіта перевезено його „Голубим поїздом" із Любляни, Словенія, до Беоґраду. Цілі села й міста здовж залізної дороги виходили, щоб віддати останній поклін великому партизанові, творцеві сучасної Югославії. До Беоґраду напливають кондоленції від голов держав, прем'єр-міністрів і провідних державних мужів світа. Королева Великої Британії, Єлисавета II, у своїй кондоленційній телеграмі назвала покійного Тіта „великим патріотом, людиною надзвичайної відваги і твердости характеру". Генеральний секретар ОН, Курт Вальдгайм, підкреслив у своїй телеграмі „далекосягаючу візію" покійного Маршала.

На похорон уже заповіджено приїзд найвизначніших державних мужів світа. Однією із перших зголошено американську делеґацію, що її очолить віцепрезидент Мондейл. У дорозі вже є Гуа Ґуофенґ прем'єр Китаю і голова Комуністичної партії. Прибуває також Марґарет Тачер, прем'єр Великої Британії і Індіра Ґанді, прем'єр Індії. З численних африканських країн прибувають здебільшого президенти, або прем'єр-міністри. З СССР ще не подано складу делеґації, ані хто її очолюватиме. Згідно з дотеперішніми інформаціями, це не буде Брежнєв.

Нове державне керівництво Югославії, яке мало змогу ввійти у свої функції протягом довгої недуги Тіта, гладко і без перебоїв формально перебрало всі визначені функції. Принцип колективного керівництва, застосовуваний так часто в хвилинах важких криз і переходів в різних державах, у Югославії ще раз виставлений на пробу. Дотепер все йде дуже гладко, без ніяких непорозумінь, ні скреготів.

Із за кордону постійним струменем напливають запевнення у підтримці новому керівному складові в Югославії. Ясне, що злива слів підтримки і висловів доброї волі напливає з Москви. До Беоґраду наспіли кондоленційні телеграми від КПСС, московського уряду, Найвищої Ради, нібито совєтського парляменту. Всі ті документи говорять про „беззастережну підтримку суверенних прав". ТАСС, що так колись спеціялізувався у нападах на Тіта, тепер розславляє його „чемпіоном миру, детанту і мирної коеґзистенції", „лідером волелюбних народів" і т.д. Одночасно ТАСС, як і всі інші засоби масової інформації в Москві, запевнюють світ, що НАТО снує пляни і приготовляє різні заговори, щоб утягнути Югославію у свою орбіту.

БРИТАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ВІДДІЛИ ЗДОБУЛИ ІРАНСЬКУ АНБАСАДУ В ЛОНДОНІ; ЗВІЛЬНИЛИ ЗАКЛАДНИКІВ

Лондон. — Після трьох днів вичікувань і підготови, в хвилині, коли іранські арабські терористи, які захопили амбасаду в Лондоні, викинули тіло першого вбитого іранського дипломата на вулицю, британська поліція і спеціяльні частини розпочали наступ. Обстрілом з кулеметів і ручної зброї, спрямованим проти терористів, вогнеметами і підривними матеріялами британці швидко зломили спротив терористів. Вже в першій атаці трьох із терористів загинули. Двох захоплено живими, з них один пізніше помер від ран. Акцію наказав секретар внутрішніх справ уряду Марґарет Тачер, Більям Вайтлов.

Акція почалася майже негайно після того, як ірансько-арабські терористи, згідно зі своїм заповідженням, викинули першого вбитого іранського дипломата, Аббаса Лявасані. Другого вбитого, тіло якого знайдено в амбасаді, ще не ідентифіковано. Ще заки дійшло до вбивств терористи повідомили, що з огляду на те, що іранський уряд відкинув їхні вимоги, вони щотридцять хвилин вбиватимуть по одному іранському дипломатові.

Усіх закладників, 14 чоловіків і п'ять жінок, звільнено й неґайно відставлено до місцевих шпиталів для лікарської контролі. Деяких напасники звільнили перед тим.

Після успішного переведення наступу на будинок амбасади і звільнення закладників. Марґарет Тачер, прем'єр уряду, відвідала касарні, де приміщуються спеціяльні частини, які виконали цю акцію, склавши їм ґратуляції „за добре виконання завдання".

Прізвища захоплених живцем напасників ще не подані до публічного відома. Вже передтим вони себе неодноразово ідентифікували, як члени арабської меншини в Ірані, яку угнітає іранська більшість — парси. Арештованих 91 в Ірані, звільнення яких домагалися напасники, захоплено раніше іранськими поліційними частинами під час різних акцій, або притримано, як членів самостійницьких арабських організацій.

Іранський уряд від першого моменту, коли його повідомлено, що арабські терористи захопили будинок амбасади в Лондоні, аж до звільнення цього будинку, якнайрішуче відмовлявся від будьяких концесій, не приймав вимог напасників, ані навіть не нав'язував з ними розмов. Президент Бані-Садр і міністер закордонних справ Ірану Ґодсадеґ постійно повторювали, що вони в ніякому разі не поступляться, а також заявили, що евентуальні іранські жертви „будуть щасливими, що могли стати мучениками за іслям".

К. Караманліс обраний на президента Греції

Атени, Греція. — Дотеперішній прем'єр-міністер Греції Константін Караманліс був обраний у понеділок, 5-го травня, на пост президента тієї країни у третьому і кінцевому голосуванні парляменту.

Караманліс, якому 73 роки, одержав 183 голоси, тобто на три більше, як було потрібно згідно з встановленими парляментарними процедурами. Він почне урядування на новому пості 19-го червня, коли закінчиться п'ятирічна каденція 81-річного Константіна Цацоса. Новим лідером Нової демократичної партії стане, правдоподібно, теперішній міністер оборони Евангельос Аверос. Політичні спостерігачі уважають, що він також займе пост прем'єр-міністра.

Константін Караманліс

Караманліс, який є активним у політичному житті Греції на протязі 46 років, причинився до повернення демократії в цій країні в 1974 році після короткотривалого урядування військової хунти у наслідок скасування монархістичного ладу.

Приймаючи новий пост, Караманліс закликав до співпраці всі політичні угруповання та до „зміцнення національної єдности, яку я хотів би символізувати на новому становищі".

В Афганістані молодь продовжує протести

Ню Делі, Індія. — З достовірних джерел повідомляють, що під час демонстрацій у Кабулі, Афганістан, дійшло до зударів поміж демонстрантами і совєтськими вояками, у наслідок яких згинуло кілька десяток молодих осіб, в тому числі дівчата у віці від 12 до 17 років.

Демонстрації тривали п'ять днів. Совєтські вояки стріляли до молодих демонстрантів та учителів, які також вийшли на вулиці міста з транспарантами, на яких видніли гострі протисовєтські гасла.

Понад 400 осіб заарештовано, в тому числі деяких афганських вояків і поліціянтів, які солідаризувалися з демонстрантами.

У міжчасі, афганські повстанці напали на автобус, який віз афганську дружину полевого гокею та схопили декілька змагунів, а кількох інших вбили.

РЕД. Я. ГАЙВАС ВИГОЛОСИТЬ ДОПОВІДЬ У ЧІКАҐО

Чікаґо, Ілл. — Під час Ширших Сходин Централі Українських Купців і Професоналістів та Відділу Товариства у Чікаґо, які відбудуться тут у неділю, 11-го травня ц.р., в год. 4-ій по полудні, в залі Дому Українського Народного Союзу, при Норт Вестерн евеню, головну доповідь на тему „Значення і завдання господарства в житті української діяспори" виголосить ред. Ярослав Гайвас.

Після доповіді відбудеться дискусія на цю та інші актуальні господарські теми.

ПАПА ПОКИНУВ ЗАІР; ПЕРЕЖИВАВ ЗА ВБИТИХ І ПОРАНЕНИХ ПІД ЧАС ЙОГО ПРИВІТАННЯ

Багатотисячні маси в Конґо вітають Папу Івана Павла II.

Кіншаса, Заір. — Голова Римо-Католицької Церкви Папа Іван Павло II, який, як відомо, відбуває тепер 11-денну подорож в Африці, молився і переживав за ті жертви, які наступили під час його привітання і першої Понтифікальної Служби Божої. Згідно з інформаціями заірського радіо у випадку загинуло 9 осіб, а 72 особи були поранені, коли військова строжа відкрила браму на площу біля Народного Палацу, а багатотисячна товпа народу рухнула, щоб зайняти кращі місця і зблизька побачити Папу.

Президент Заіру Мобуту Сесе Секо засудив поведінку товпи, але вже пізніше на пресовій конференції він оправдував випадок, який, на його думку, міг трапитися кожної хвилини і не конечно у зв'язку з відвідинами Папи.

У супроводі багатьох церковних достойників і почесної ґвардії та охорони Папа Іван Павло II переїхав поромом ріку Конґо, де на другому боці очікували на нього президент Конґо Деніс Сасу Нґуессо й інші церковні та свідські представники. Папа, висівши на беріг, поцілував землю країни до якої приїхав заки перейти до формальних привітань і благословення народу. Вітаючись з президентом Конґо Папа підкреслив, що він прибув до тієї країни з „посланням миру і благословенням".

Кореспонденти і політичні та церковні спостерігачі однозгідно підтверджують, що подорож Папи Івана Павла II до країн Африки має велике значення не тільки для країн у яких гостюватиме Святіший Отець, але також для скріплення престижу Римо-Католицької Церкви, проти якої численні африканські країни вели в минулому акції, ідентифікуючи Католицьку Церкву із залишками колоніяльних переважно білих урядів. З приїздом Папи, — твердять політичні аналітики, — ситуація набагато змінилася в користь Католицької Церкви і це треба завдячувати теперішньому Папі.

Американський юридичний журнал про Левка Лук'яненка

Ню Йорк (Комітет Оборони Радянських Політичних В'язнів). — У найновішому випуску „Національного Юридичного Журналу" з 5-го травня 1980 року появилася редакційна стаття на захист ув'язненого українського юриста, члена Української Гельсінкської Групи — Левка Лук'яненка. В редакційній статті, між іншим, сказано: „Лев Лук'яненко, український адвокат, засуджений два роки тому на десять років ув'язнення і п'ять років заслання за обинувачення в антисовєтській пропаґанді й аґітації... Якщо керівники СССР вважали, що це пройде без розголосу, вони помилилися. 250 відомих американських адвокатів підписали петицію, закликаючи звільнити Лук'яненка..." В тому ж випуску журналу також появилася стаття про Лук'яненка і про петицію американських адвокатів у його обороні.

Журналісти Харківщини вчаться „володіти гострою зброєю" слова

Харків. — Київська газета „Радянська Україна" інформує, що тут під „спонзоратом" відділу пропаґанди і аґітації обласного комітету Комуністичної партії України спільно з бюром правління організації Спілки журналістів УССР відбулася науково-практична конференція журналістів Харківщини на тему: „В.І.Ленін — засновник радянської преси". Участь у цій конференції взяло понад 300 працівників обласних, міських і багатотиражних газет, телебачення, радіо, робсількоровських активістів.

У програмі цієї конференції була доповідь редактора обласної газети „Красное знамя" Д.І. Сердитова, який говорив на тему: „В.І. Ленін про характер роботи, закономірності розвитку преси нового типу". Опісля присутні висловлювалися про досвід своєї журналістичної праці.

Результат цієї конференції показався — „плодотворчим" і „значимим", бож „Радянська Україна" прирівнює цю конференцію до школи, яка передала журналістам Харківщини — „самокритичний, творчий підхід до роботи, ленінську вимогливість і вміння володіти такою гострою зброєю як засоби масової інформації".

ЯПОНСЬКІ ДЖЕРЕЛА ТВЕРДЯТЬ, ЩО СССР плянує збільшити свої війська на спірних островах Кунашірі і Етефору до 13,000 осіб, тобто до потужности одної дивізії. Ці два острови належать до архіпелагу чотирьох островів біля Японії, за які поміж тією країною і СССР йде спір від часу закінчення Другої світової війни. Японія уважає, що Совєтський Союз старається закріпити „постійну мілітарну присутність" на чотирьох островах та створити там військову базу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second-Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Резиґнація Венса закінчує суперництво з Бжезінським

Не дивлячись на те, що резиґнація державного секретаря Сайруса Венса прийшла нагло після неуспішного американського рейду в Іран для звільнення американських закладників, з переведенням якого не погоджувався Венс, його вихід з американського Уряду давно до передбачення. Від деякого часу, Венс не почувався начебто він був важливим чинником у формулюванні американської закордонної політики. За словами видатного члена уряду, Венс „був втомленим довгими дебатами та прогрою своїх поглядів" у користь Збіґнєва Бжезінського, дорадника президента Картера у справах крайової безпеки.

Добре поінформовані спеціялісти цієї справи у Вашінґтоні твердять, що опозиція Венса проти збройного рейду в Іран була лише формальною причиною його резиґнації, бо його рішення залишити своє становище було зроблене давніше, коли він прийшов до переконання, що він є лише символічним творцем і виконавцем американської закордонної політики, що її на ділі диктував Бжезінський.

У січні 1977 року, коли президент Картер прийшов до Білого Дому, і коли Бжезінський схарактеризував присутність совєтів в Африці як „зломання кодексу детанту", Президент зазначив, що Венс — це його єдиний речник у справах закордонної політики.

Але зчасом, згідно з опінією Білого Дому і Державного Департаменту, д-р Бжезінський успішно зменшував та надщерблював авторитет Венса та його право вирішування справ. Їхня розбіжність особливо позначалась у підході до розв'язування проблем, пов'язаних із Совєтським Союзом: Венс настоював на поміркованості, тоді коли Бжезінський, по вдачі більш агресивний, настоював на застосованні „твердої лінії". Під час довгих дискусій, що робити зі „совєтською бригадою" в Кубі, Картер піддержав Бжезінського в створенні т. зв. „військових сил для скорої дії", проти чого був Венс.

Венс та його поміркована політика супроти Совєтського Союзу зазнали великого удару, коли Москва загарбала Афганістан, що спонукало президента Картера до збільшення американських збройних сил в Перській затоці, чого домагався Бжезінський.

А також, згідно з опінією спеціялістів у Державному Департаменті, цілий ряд починів Венса в закордонній політиці був зовсім не розгляданий або відкинений.

Його відхід з Державного департаменту вважається багатьма як поважний удар для американської закордонної політики; його такт, його зрозуміння головних напрямних американської політики, як теж його знання про місце та призначення Америки у світовії політиці — не підлягає ніякій критиці та вона загально визнана всіми — так демократами, як теж республіканцями. Венс рівнож виробив собі добру опінію — висококваліфікованого дипломата серед европейських державних мужів, які визнавали його професіоналізм у державних і дипломатичних діях.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" З 4-го ТРАВНЯ, подаючи вістку про нового державного секретаря, Едмунда Москі, назвала його „поміркованим". Впарі з тим „Правда" висловила припущення, що впливові кола у Вашінґтоні можуть його „без труду переконати до твердої лінії".

ВЕЛИКИЙ БОМБОВИЙ ЗАМАХ ВИКОНАНО в Пешаварі, Пакістан, в якому загинуло понад десять осіб, в тому дев'ять утікачів з Афганістану. Пешавар лежить тільки 15 кілометрів від славного провалу Кайбер, головного шляху через цю частину Гімаляїв. Цей замах, як подають інформації з Ісламабаду, є першим на велику скалю замахом проти утікачів на терені Пакістану, що його доконали аґенти нової просовєтської влади в Афганістані.

Я. Гайвас

ПІСЛЯ ТІТА

Смерть маршала Тіта-Йосипа Броза, сина хорватського селянина, вивченого на шлюсаря, є кінцем однієї епохи — в житті народів Юґославії і суміжних країн. А в житті світу Тіто залишив також свою виразну печать. Його життєвий шлях був важкий і наїжений небезпеками. Народжений 1892 року він, як вояк австроугорської армії попав у російський полон. Вже тоді він виявив себе послідовним оборонцем соціялістичних ідей. Під час большевицької революції став членом Червоної Ґвардії і брав участь у боях, а коли 1920 року повернувся до Юґославії, включився у ряди Комуністичної партії Юґославії. 1935-1936 був на вишколі у Москві, після якого нелеґально повернувся до Юґославії і скоро перебрав пост генерального секретаря Компартії, що його він затримав аж до своєї смерти.

Уже в підпіллі Тіто почав поступово виявляти свій характер і свої методи діяльности. Хоча вихований у партійній школі в Москві і затреновуваний на її повільне знаряддя, він дуже швидко почав вести комуністів Юґославії на шлях, який закінчився зірванням з російським центром. Одним із перших кроків Тіта у цьому відношенні було його зречення з фінансової допомоги Москви. Тіто пізнав гірку життєву правду „на чиї гроші живеш, того пісеньку співати мусиш" і тому намагався зробити партію якнайбільше незалежною від Москви. А для цього треба насамперед унезалежнитися фінансово.

Групу людей, яка була довколо нього, він виховував у цьому самому напрямку. Тож не диво, що вже тоді виникли непорозуміння між ним і совєтськими емісарями. Одначе, Москва не поспішала скинути його, бо тому на перешкоді стояв великий авторитет, який він мав серед своїх співробітників і факт, що не легко було його заступити. З вибухом війни між гітлерівською Німеччиною і Юґославією Тіто зразу почав творити партизанські загони, не зважаючи на те, що СССР на чолі зі Сталіном був тоді союзником і близьким співробітником гітлерівської Німеччини. В цій війні він себе показав не лише знаменитим партизанським командиром, але й людиною, що вміє з'єднувати собі оточення. У великій мірі завдяки йому зростала його партизанська армія, яка під кінець війни стала підставою нового юґославського уряду.

Тут і була дальша причина незгоди. Москва на кожному кроці підкреслювала, що Червона армія звільнила народи Юґославії, а Тіто відважно цьому заперечував, наголошуючи, де тільки можна, що звільнення Юґославії — це діло народів Юґославії і його партизанських дивізій. Хоч в Юґославії після війни серед найближчих співробітників Тіта були величезні симпатії до Совєтського Союзу, хоча серед них навіть були думки прилучитися до СССР, як одна з республік, але швидко конфлікт між ними почав наростати. Большевики згідно зі своєю практикою намагалися дощенту ограбити Юґославію, вважаючи її своєю воєнною добичею; вони створили нібито спільні з юґославськими комуністичними установами спільні господарські централі і все це вело до немилосердного витискання поту з народів Юґославії та вивоження всього, що тільки можна, до СССР. Конфлікт загострювався і 1948 року дійшло до одвертого розламу. З того часу походить зарозумілий вислів Сталіна: вистачить мені кивнути пальцем, щоб полетів Тіто. Але вже вкоротці виявилося, що рука російських большевиків закоротка. Захід підтримав Тіта і його режим і Тіто не лише встоялися, але й скріпилися.

До переходу влади в нові руки Тіто приготовляв Юґославію вже довший час. Ахіллевою п'ятою сучасної Юґославії залишаються нерозв'язані міжнаціональні стосунки в нутрі Юґославії. Юґославія складається з шести резпублік — сербської, хорватської, словенської, босняцької, македонської і чорногорської і двох автономних областей. Наладнати ту тривалу згоду і співпрацю між ними було головним завданням Тіта і залишиться таким і на майбутнє. Для цього за пляном Тіта створено збірну президентуру з представників усіх республік і представників двох автономних областей та Комуністичної партії, разом дев'ять осіб. Біля них є 23-членна президія ліґи комуністів Юґославії. Найважливішим між ними є Володимир Бакарич керівник внутрішніх справ і шеф державної безпеки. Він належить до старшої ґвардії Тіта, але не всі члени збірної президентури є такими. Пробним каменем у їхньому доборі була виразна і консеквентна антимосковська постава. Тіто і його найближчі співробітники знали, що власне зі Совєтського Союзу грозить Юґославії найбільша небезпека.

Тепер функції президента виконує Лазар Колісевський, македонець. Македонія є дразливою проблемою Юґославії, яка має значну македонську меншину, здавна намагається „злучити македонців", тобто усіх їх підпорядкувати собі.

Іншим видатним членом збірної президії є представ-

(Закінґення на стор. 4)

Любов Коленська

ТАКИЙ ТО БАМ

На тему Байкало-Амурської Маґістралі (БАМ) у Совєтському Союзі запряжено до „творчої праці" письменників, поетів, малярів і композиторів, запряжено і совєтську пресу, яка присвячує багато місця, описуючи „трудові подвиги" на тлі „романтики" сибірських красвидів і...гігантних споруд.

Про ріст Байкало Амурської Маґістралі пише і Г.Мальченко, який у своїй статті п. з. „Підкорення Сибіру далі триває" у Київській газеті „Молодь України" інформує, що в останніх днях на „заклик партії та уряду" виїде аж 700 „молодих посланців комсомолу України в складі всесоюзного ударного загону", щоб „далі підкоряти" обшири Кансько-Ачинського паливно-енерґетичного комплексу, щоб цим відзначити „ленінський ювілей", а його, мовляв, можна саме й вшанувати — „самовіддано працею на новозбудовах Сибіру". І хоча до цієї пори туди виїхали тисячі „добровільців", однак, щоб „підкорити" ці обшири, — зазначає автор, — до праці ще потрібно „багато дужих рук".

Г. Малькевич — бригадир комсомольсько-молодіжного колективу БМУ-5 управлінням будівництвом Усть-Ілімської ГЕС, кавалер орденів Трудового Червоного Прапора та „Знаку Пошани", розповідає, що сьогодні в Усть-Ілімську є 150,000 населення, поміж ними багато щойно одружених, а також там уже є постійні поселенці цих „новозбудов" Сибіру, яких так „причарував" тамошній побут і „потужність" розбудов, що вони і не думають повертатися до своїх країн. Хоча автор у цій статті говорить тільки про інтерв'ю з одним українським юнаком Павлом Дементом, і подає цифру 700 українських молодих людей, які виїхали на Сибір, однак відомо, що туди мусять „добровільно" виїжджати тисячі української молоді не тільки зі Східньої, але й зі Західньої України, навіть не маючи змоги закінчити шкіл... Бож як і автор зазначає, що набирають туди не тільки професійних людей, але й тих, яких „ваблять" будови Сибіру — і вони „хочуть тут працювати".

Реченець цієї невільничої праці призначений на три роки. При цьому, — пише Г. Мальченко, — існує додаткова відпустка „12 робочих днів", які собі можуть взяти тутешні працівники. Раз на три роки також оплачують „вартість проїзду у відпустку у обидва кінці". Розхвалюючи високу платню, яку тут одержують „добровольці" Г. Мальченко не згадує її суми, а тільки розписується про відповідні відсотки, які додаються до платні. Намагаючися заохотити молодь виїздити на Сибір, він розповідає про різні чудеса-дива, як, наприклад, Гідроелектростанцію на ріці Анґарі, що її збудували саме „добровольці", а також заохочує мешканевими умовинами і красою довкілля.

Кореспондент теж інформує, що сьогодні в самому Усть-Ілемську над спорудженням лісового промислу працюють, крім українців, поляки і болгари, тож і „не диво", — пише він, що там розмовляють... по-російському.

У тій статті ще є інтерв'ю Г. Мальченка з Павлом Дементом, українським юнаком, який вибравшись на роботу до Усть-Ілемська, випитується кореспондента, які тут умовини прожитку. На це кореспондент йому відповідає, що „Сибір сьогодні не той! Він щедро відкрив людям свої правічні скарби — ліси, величезні запаси корисних копалин, могутню енергію Ангари та її чисту студену воду, яку подейкували, возили в давнину за сотні верств російським царям". Шкода, що Г. Мальченко не договорив усього, бож сьогодні у цьому суворому кліматі, втрачаючи свою силу, працюють інші раби, вже не для царів, але для совєтської олігархії...

Г. Мальченко розповідає, що коли він вирушив з Павлом Дементом до Анґари, по дорозі він мріяв, що „хто-зна" ануж цей юнак „почує закличний шепіт красуні-ріки, який заворожить і причарує його на все життя". Це мабуть і є метою коментованої статті, бо сьогодні БАМ „потребує дужих молодих рук" — молодих людей, щоб у цих часах новітньої „добровільної" панщини вони двигали на своїй спині тягар мозольної праці.

Сподівання автора підтверджує редакція „Радянської України", пишучи у свой примітці: „Сподіваємось, що розповідь Г. Мальченка про нове місто на Анґарі, про сувору романтику праці будівельників, про пільги добровольцям, зацікавить юнаків та дівчат республіки, які вирішили пов'язати свою долю з Сибіром". У коментованій статті наглядні два аспекти: перший з них — це бажання вислуговуватися молодими людьми, зокрема українцями, щоб їхнім потом і кров'ю будувати споруди для „добра Радянського Союзу". А другий, мабуть важливіший від першого — це намагання вимішати різні національності у цій новітній Вавилонській вежі, щоб вони проживши там, хай іноді і три роки, але часами і ціле життя, потроху забували про своє національне походження, байдужіли до своїх національних справ і звикали говорити на „общепонятном язике" — „Миролюбними" бо цілями Совєтського Союзу є не тільки загарбувати, нищити індивідуальність людини, поступово забираючи від неї всі її особисті духові прояви, особисті стримління та взагалі її особистість, перетворюючи її в „радянського раба-манекена.

Д-р Володимир Процик

ЗАВВАЖЕННЯ ДО „ПРАВОПИСНОГО СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ"

„Правописний Словник Української Мови", за редакцією Ярослава Рудницького та Костя Церкевича, видало в 1979 році Науково-Дослідне Товариство Української Термінології, Ню Йорк—Монтреаль. Перед нами гарно оправлена 800-сторінкова книжка в твердій обкладинці з золотими написами й орнаментацією, друкована читкими літерами на доброякісному папері. Цей словник, як зазначено в передмові, є оснований на правилах т.зв. „Харківського" правопису з 1929 року і в ньому подано майже 65 тисяч слів.

Укладачі цього словника не тільки використали корисний, але вже давно, ще 1952 року, перевиданий правописний словник Гр. Голоскевича, але ще додали до нього близько 25 тисяч нових слів, збагативши в цей спосіб нашу лексікографічну літературу. Така кількість гасел робить нове видання значним набутком для української науки, і дуже корисним джерелом для збереження чистоти нашої мови і в слові і на письмі. Все це — наслідок подиву гідної і приспішеної праці впорядників і редакторів нового видання.

Позитивною прикметою його є ще й поміщений у ньому „Список додаткових географічних назв" із наголосами, — загальним числом понад 550, — яких немає у тексті словника.

До книжки додано список завважених друкарських помилок на 5-ох сторінках; проте там не відзначено помилкової транскрипції імени коректорки — „Ірена" та, на стор. 2, надруковано „Семенові" замість „Степанові". В „Скороченнях" на сторінці 5 не подано скорочення „рус." на означення русицизму, вжитого на сторінках 119 і 231.

Слід відзначити зміну правопису іменника „гімн", яку подає Голоскевич на основі правил „Харківського" правопису, на милозвучнішу „гимн"; ця зміна тут цілком виправдана.

До дрібних недоліків словника (а де їх немає?) треба зарахувати непослідовність у транскрипції таких грецьких власних імен, як, наприклад: Демокрит, Пракситель, Татида, замість Демокріт, (гр. Демокрітос), Праксітель і Тетіда; порівн. Терпсіхора, Стікс, Харібда тощо згідно з „Харківським" правописом. До речі, правопис грецьких голосних звуків „йота" та „ипсілон" у грецьких власних іменах та в географічних назвах, віддаючи його нашою голосівкою „і" — це дискусійна справа, бо стародавні греки не вимовляли цих голосних однаково і вияснення цього питання потребувало б окремої статті. Одначе, щоб дотримуватися правопорядку і єдности, мусимо тут погодитися з „Харківським" правописом.

Подібні відхилення стрічаємо також і в „Списку додаткових географічних назв" наприкінці словника, а саме: маємо форми англійських назв „Меріленд" і „Оакленд", але замість „Портленд" маємо тут „Портлянд". Озеро „Супеpіор" подано по-українськи „Супіріор", але назва міста „Пеорія" (Peoria) непослідовно подається як така, без поправки на дійсну вимову; мало б бути „Піорія".

Минулий час дієслова „помогти" подано „поміг", однак ми не маємо тут дієслова „полягти" з його минулим часом „поліг", замість якого ми часто і в розмові і на письмі вживаємо неправильної форми „поляг". Корисною для словника була б також примітка до дієслова „перешкоджати" про те, що воно не має страждального стану, отже і не може творити неправильного дієприкметника „перешкоджений", який так часто вживають наші люди в еміграції під впливом англійської мови і її форм.

Можна побажати, щоб при майбутнім доповнюванні словника новий матеріял підбирався у достосуванні до сучасних обставин, у порозумінні з якнайширшим колом українців-науковців.

Праця редакторів цього новочасного соборного „Правописного Словника Української Мови" в особах проф. Ярослава Рудницького і д-ра Костя Церкевича становить собою нелегке завдання, яке виконали вони відповідно до своїх спроможностей якнайкраще. Довго, бо понад 25 років, чекали наші громади тут на поселенні на появу більшого і доброго словника, але, на жаль, наші наукові установи не спромоглися виконати свій обов'язок, щоб покласти кінець різним провінційним і совєтофільським правописним неправильностям.

Укладачі цього „Правописного Словника" зробили добре й корисне діло. Тепер черга наша — купуючи його, підтримати творців цього видання і заохочувати їх до дальшої культурної й наукової праці на користь своєму народові.

Іван Стебельський

„БАБИН ЯР" ПАРК У ДЕНВЕРІ

Із вибухом війни на сході Европи поміж гітлерівською Німеччиною і сталінським Совєтським Союзом 22 червня 1941 року, зараз за побідоносними з'єднаннями Вермахту посунули на свіжоокуповані терени України і Білорусі чотири заздалегідь зорганізовані спеціяльні частини, які номінально мали бути підпорядковані поодиноким фронтовим арміям, а засадничо безпосередньо підлягали урядові Гайдріха в Берліні.

Згідно з виготовленим пляном Гімлера під назвою „Генеральний плян Сходу" і наказу комісаріяту від дня 6-го червня 1941 року, безпосереднім і головним завданням тих груп було без зайвих формальностей на місці розстрілювати в першій мірі полонених політичних комісарів, усіх політично підозрілих мешканців тих теренів, це значить українців, поляків, білорусів та росіян, як рівнож до них належало поголовне фізичне винищування жидів, мешканців новоокупованих теренів. Крім цього, був наказ ліквідувати усіх тих, що в якийсь спосіб становили перешкоду в плянах майбутньої колонізації німецькою владою здобутих і закріплених за Німеччиною нових теренів, головно українських.

Як „успішно" працювали ці спеціяльні частини — це сьогодні відомий факт.

Вистачить навести, що лише за перших два місяці блискавичної війни, вони зуміли вимордувати на окупованих теренах один мільйон людей, в чому багато також воєннополонених.

Численні масакри мали місце на обширах Рівна і Дубна, як також коло Борисова над рікою Березиною. Зокрема масові розстріли відбулися у Бабиному Ярі, недалеко Києва. Тут згідно зі спеціяльними повідомленнями групи СС до Гайдріха на протязі двох днів, це є 29-го і 30-го вересня 1941 року вбито в масових могилах та зарівняно бульдозерами 33,700 жидів, мешканців Києва і українських громадян.

Це були перші жидівські жертви німецького терору в Бабиному Ярі. За ними слідували тисячі інших замордованих разом з тисячами українських патріотів, воєннополонених, політичних в'язнів і росіян. Бабин Яр став місцем масових екзекуцій аж до кінця німецької окупації тих теренів.

Першими українськими жертвами розстріляними в Бабиному Ярі була так звана Літературна група в числі двадцять людей і щоденника „Українське слово". Вони загинули 7-го лютого 1942 року, а вже 12-го цього самого місяця згинуло там же понад двісті визначних українців на чолі з посадником Києва Володимиром Багазієм.

Загальне число жертв Бабиного Яру не є точно устійнене з... зрозумілих причин. Згідно зі совєтськими завданнями ця цифра обіймає майже 1,95,000 осіб. Жиди у своїй пропаганді приняли число їхніх жертв на кругло сто тисяч, хоча жадної документації вони на це не мають. Леонід Плющ у своїй автобіографії „Карнавал Історії" твердить, що там загинуло біля 2,00,000 осіб, отже його твердження дуже зближене до совєтських джерел. (Дивись „Дер дойтше Ґегеймдінст" бай Ґерт Бухгеіт Мюнхен 1966 і „Дрога до ніконд" Антоні Шесняк і Вєцлав Шоля Варшава 1973).

Коли Сталін виграв війну, довгі роки Бабин Яр не удостоївся жадним відзначенням у пам'ять масових жертв — Совєтським Союзом. В 1951 році там же зроблено плян побудови спортового стадіону і плавацьких басейнів. Опісля цей плян закинено і з Бабиного Яру як на глум зроблено міський смітник.

Через більше, як тридцять років усі намагання мешканців Києва, зокрема жидів поставити пам'ятник у честь вимордуваних, розбився об нехіть і відмову совєтських властей. Щойно починаючи від 1961 року, цей натиск збільшився масовими маніфестаціями в річниці перших розстрілів. У тих демонстраціях брали участь, виголошуючи промови, визначні дисиденти, такі як: літературний критик Іван Дзюба, письменник Віктор Некрасов, жидівський активіст Борис Кочубеївський і інші. Поет Євген Євтушенко написав поему „Бабин Яр", а композитор Шостакович створив на цю тему до своєї 13-ої симфонії.

Про ці демонстрації досить обширно звітував згадуваний уже Л. Плющ у раніше наведеній автобіографії.

Під впливом тиску та дебат так у Совєтському Союзі, як і за кордоном вкінці совєтський уряд поставив скромний пам'ятник жертвам нечуваного терору. Він високий на 50 стіп, складається з 11 бронзових фігур, включаючи совєтського партизана, вояка Червоної армії і моряка, що захищає стару жінку.

На пам'ятнику поміщено такий напис: Тут у роках 1941-1943 німецькі фашисти наїздники вимордували понад 100,000 громадян Києва і воєнно-полонених. Про жидів, як окрему національну групу, не згадується ані одним словом. Цей факт промовчання жидів як тих, найбільше число яких загинуло у Бабиному Ярі, викликав величезне невдоволення серед жидівської спільноти у цілому світі.

Може якраз цим можна до певної міри пояснити ідею нечисленної, але багатої і дуже активної жидівської громади в Денвері відкрити тут на тлі могутніх і грізних скелистих гір єдиний не лише в Америці, але також у цілому світі включно з Ізраїлем Бабин Яр Парк, як постійний і живий символ тих усіх тисяч невинних жертв жахливого гітлерівського терору.

Очевидно, що ця жидівська група задумала пом'янути виключно жертви їхнього народу, що нараховують кругло на сто тисяч, забуваючи про інші національності, забуваючи про історичні факти та вповні цим вчинком наслідуючи Совєтський Союз. Чогось невірно зв'язують цю трагедію з вереснем 1941 року.

І ось вже минуло десять років від часу, коли перші одиниці взялися за реалізацію великого і нелегкого пляну створення парку „Бабин Яр" у Денвері. Великим і початковим успіхом їхніх старань було одержання на ту ціль від міста Денверу 27 акрів невикористаної землі на східньопівденних окраїнах метрополії, що своїм положенням і конфіґурацією ґрунту до певної міри нагадує правдивий Бабин Яр біля Києва, столиці України.

Ця перша група жидівських активістів переважно походженням з України, уявляла собі цей меморіял-парк як дикий і некультурний шмат землі, що тільки своїм написом і скромним пам'ятником нагадуватиме мешканцям Денверу і численним туристам на протязі довгих літ про жахливу і нелюдську трагедію дійсного Бабиного Яру. Та не так сталося як вони це заплянували.

За працю взялася друга і більша група, що хоче бачити Бабин Яр Парк як дійсний і корисний публічний парк, засаджений деревами, засіяний травою і квітами з численними доріжками і пам'ятником для жертв терору. Ця група, якої почесним головою став знаний демократичний сенатор Генрі Джексон а його заступниками демократичний губернатор стейту Кольорадо Річард Д. Лем і посадник міста Вільям Г. МекНікольс. Самою фундацією кермує „Борд оф Трастіс", що його президентом є п-і Гелена Ґінсбурґ.

Члени цієї фундації від самого початку взялися енергійно до праці, розвинувши сильну пропаганду і збіркову акцію, бо показалося, що на повну реалізацію їхніх плянів треба найменше 720,000 долярів, не враховуючи фактора інфляції. Вони заанґажували платного екзекутивного директора, який у порозумінні з управою міста випрацював два бюджети для Фундації і для міста Денверу. А також вони при допомозі професійної компанії зі Сан Франціска випрацювали і узгіднили плян самого парку.

На протязі останніх чотирьох літ Фундація зібрала згідно зі своїм бюджетом на меморія парк при допомозі міста Денверу, як офіційного спонзора, суму 270,000 дол. На це поголовно складаються, крім малих індивідуальних датків, більші дотації різних стейтових установ, федерального уряду в Вашінґтоні та жидівської світової федерації.

З ініціятиви колишнього демократичного сенатора Флойда Гаскеля — з ціллю виєднання федеральної дотації,

(Закінґення на стор. 4)

Анна Пахнич — меценатка ФКУ

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — Подивляти треба щедрість і доброту серця тієї жінки, її спроможність відчути важливість української науки, та її самостійний висновок: треба підтримати Український Гарвард.

Анна Пахнич — робітниця, якій життя не щадило ударів і труднощів, — пожертвувала 1,000 долярів на фонд українських студій у Гарвардському університеті зі своїх здобутих важкою працею невеличких заощаджень.

Анна Пахнич народилася 1909 року в селі Новиця, повіт Калуш, Західня Україна. Батьки — Василь та Орина — незаможні селяни.

В часі Другої світової війни німці вивезли Анну Пахнич до Німеччини на невільничу роботу. Там вона перебувала до 1951 року. У вересні того року приїхала до Америки й поселилась у Бріджпорті, Конн. В перших семи місяцях була без праці, а відтак працювала на фармі. Згодом працювала в шпиталі впродовж двадцяти двох років. Від 1974 року на пенсії. Належить до Української Католицької Церкви. Тепер нездужає, але фізичні терпіння не послаблюють її духових сил.

Анна Пахнич долучилася до гурту незабутніх меценатів ФКУ: Еви Сташків, Юлії Децик, Софії Гаєвської, Франки Дахнівської та понад десятка інших українських жінок — бенефакторок української науки.

Українська Православна Катедра
СВ. ВОЛОДИМИРА в НЮ ЙОРКУ
160 Захід 82-га вул.

ЗАХОДОМ

СЕСТРИЦТВА КАТЕДРИ

влаштовується

СВЯТО МАТЕРІ

Неділя, 11 травня 1980 р., о год. 1-ій дня в церковній залі

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

парафіяльні діти, музична школа п. Лева Стругацького.

ЗАПРОШУЄМО ВСІХ НА ЦЕ СВЯТО.

Наукове Товариство ім. Шевченка
Філологічна Секція
ПОВІДОМЛЕННЯ

В суботу, 10 травня 1980 р., о год. 3-ій по пол.
відбудеться

КОНФЕРЕНЦІЯ
НА ТЕМУ НАШИХ РОДОВОДІВ
у приміщенні А НТШ в Нью Йорку
302-304 Захід 13-та вул.

В ПРОГРАМІ:

1. ВАСИЛЬ ЛЕВ — відкриття і провід.
2. НЕСТОР ПІНКОВСЬКИЙ — доповідь: Наші роди та їх значення.
3. Запити й дискусія та постанови.
4. Закриття.

Просимо всіх П. Т. Громадян до участи в конференції з так важливою проблематикою в історії нашої культури.

Інж. Нестор Пінковський (—) Д-р Василь Лев (—)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ГОДИНА УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ
РАДІОТЕЛЕПЕРЕДАЧА РОМАНА МАРИНОВИЧА
Субота, 10 травня 1980 р., год. 8:30 веч.
Український Народний Дім
140 Проспект Авеню, ІРВІНҐТОН, Н. Дж.

ТЕЛЕВІЗІЙНІ ВЕЧЕРНИЦІ

Програма у виконанні
ШКОЛИ ПРОФ. ВОЛОДИМИРА ОСЕРЕДЧУКА

Грає першорядна оркестра
„Дніпро" О. Строцького

Вступ $6.00 для старших, $3.00 для молоді

Дохід на фонд Української Телевізійної Програми

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців Америки

запрошує Українське Громадянство на

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ ПОРТРЕТІВ
КИЇВСЬКИХ МИТРОПОЛИТІВ і ЄПИСКОПІВ

о. ТАРАСА ПРОКОПОВОГО, ЧСВВ

в неділю, 11-го травня 1980 р., о год. 1-ій по пол., в Галерії ОМУА, 136 Друга Авеню, Ню Йорк.

Виставка відкрита в будні — 6-8-ма веч., суботи і неділі — 1-8-ма веч. і триватиме до 18-го травня 1980 року.

Українські роди і їхня роля в історії України буде обговорюватися 10-го травня

Старовинний український нарід у процесі свого розвитку постав з об'єднання племен, які в свою чергу утворилися з родів, а роди з поодиноких родин. Історія родів — це частина історії нашого народу. Західньоевропейські народи зберегли записи про роди, які ідуть далеко в старовину. Ці записи в грубих томах лежать на полицях великих бібліотек. Історія родів цих народів є показником їхнього культурного рівня. Але в нас дотепер нема великої праці, в якій була б списана історія родів від найдавніших часів до сьогодні.

Українська замля була протягом минулих сторіч тереном нападів кочовиків і наших сусідів. Тому багато пам'яток з минулого пропало безслідно. Все ж таки збереглися літописи і записи, іноді у фрагментах, які дозволяють реконструювати нашу світлу минувшину. Чимало матеріялу зберігалося в чужих працях, які є джерелом до пізнання нашої минувшини. Але чи не найбільше матеріялу є в приватних руках і тільки частково він дістається до архіву нашої наукової установи. Маю тут на думці численні хроніки родин, які перебувають у посіданні членів українських родів. Назву такі роди: Статкевичі, Бучацькі, Волянські, Петрушевичі, Алексевичі, Соневицькі, Ліщинські, Гординські, Клюфаси, Капустянські, Заячківські, Кульчицькі, Менцінські, Чапельські, Яворські, й ін. Родоводи деяких тих родів, як Волянських і Пясецьких, передали власники в копіях до архіву Наукового Товариства ім. Шевченка. А решта тих родоводів і хронік є далі в посіданні приватних людей. Безперечно це цінний матеріял, що його збирали етузіясти і любителі старовини на протязі довгих років, а то й впродовж кількох генерацій. Цей матеріял не може пропасти! Весь цей матеріял має перейти в копіях до архіву НТШ. З цього матеріялу буде творитися колись історія українських родів.

На засіданні Комісії Регіональних Дослідів і Публікацій при Науковому Товаристві ім. Шевченка в Ню Йорку, що відбулося 27-го жовтня 1979 року, я з'ясував справу збирання матеріялів до історії українських родів і мені доручено зайнятися цією справою. Я переговорив з рядом людей, які, подібно як я, вважають, що для успішного збирання матеріялів потрібно зорганізувати комітет, до якого ввійшли б люди, що вже мають знання з ділянки родо-і гербознавства, та люди, які пишуть і бажають писати родинні хроніки. Такий комітет зайнявся б не лише збиранням матеріялів до історії українських родів, але теж зачисляв би до своєї діяльности взаємний обмін інформаціями усно і листовно, та інформував би людей, зацікавлених писанням родинних хронік і родоводів, як шукати матеріялу в бібліотеках і в літературі.

Тому я звертаюся до всіх, хто зацікавлений в історії українських родів, прибути на засідання, яке відбудеться 10-го травня ц.р. починаючи з 3-ої години по полудні в приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка при 302-304 Вест 13-та вулиця в Ню Йорку.

Нестор Пінковський

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 9-го травня 1980 року, о годині 7:30 веч.

„НЕЗНАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ГЕНІЙ — КЛЯСИК ЯПОНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ"

Літературний Семінар:
Леся Галій, Мар'яна Гурин, Ксеня Йовик, Ліда Чорна.
Керівник — **д-р ІГОР ГУРИН**

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

повідомляє ВП. Громадянство, що

ДВАДЦЯТИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД УЛТПА

відбудеться

27, 28 і 29-го червня 1980 року
в готелі „Пляза" — Центр Відродження Детройту
Детройт, Мічіґан

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ:

П'ятниця, 27-го червня 1980 р.:
Год. 3:00-6:00 по пол. — Реєстрація
Год. 7:00-12:00 веч.
Вечіркова зустріч у бенкетовій залі „Макінак":
Коктейл
Вечеря
Концерт мандолінової оркестри
Забава

Субота, 28-го червня 1980 р.
Год. 8:00-11:30 ранку — Симпозіюм дитячих хворіб.
Год. 11:00-12:00 полудня — Відриття З'їзду.
Год. 12:00-1:30 по пол. — Спільний обід.
Год. 2:00-5:30 по пол. — Симпозіюм дитячих хворіб (продовження).
Год. 6:30-2:00 ночі — Бенкет і забава в бенкетовій залі „Колюмбус".

Неділя, 29-го червня 1980 р.
Год. 10:00-12:00 полудня — Ділова Конференція.

Зголошення участи у З'їзді просимо слати на адресу:
Ukrainian Medical Association of North America
P.O. Box 36305, Grosse Pointe Shores, Mich. 48235

Кімнати замовляти в готелі:
Detroit Plaza Hotel, Renaissance Center
Detroit, Mich. 48243
(Ukrainian Medical Convention)

Господарем З'їзду є Мічіґанський Відділ УЛТПА

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
мого Дорогого МУЖА І БАТЬКА

бл. п. інж.
МИКОЛИ ТАРАСЮКА

буде відправлена
ПАНАХИДА
в катедрі св. Володимира у Філядельфії, Па.
в суботу, 10-го травня 1980 р., о год. 10:30 ранку
Панахиду очолить о. декан БІЛЯК

Просимо Приятелів і Знайомих прибути і помолитися разом з нами за спокій Його душі.

Горем прибиті:
дружина — ВІРА
син — ЮРІЙ
Родина в Україні, Америці і Канаді

Управа Української Вільної Академії Наук у США
повідомляє, що
в суботу, 17-го травня 1980 року
в приміщенні Українського Інституту Америки
(2 Іст 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.)
відбудеться

УРОЧИСТЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 30-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США

ПРОГРАМА:

1-3:00 год. по полудні — ПЕРША ЧАСТИНА

Відкриття .... ЯРОСЛАВ БІЛІНСЬКИЙ *(Деляварський університет)*
„Що таке історія України?" .... ОМЕЛЯН ПРІЦАК *(Гарвардський університет)*
„Із спостережень над творами Г. Сковороди" .... ЮРІЙ ШЕВЕЛЬОВ *(Колюмбійський університет)*
„Українська Гельсінкська Група" .... ЯРОСЛАВ БІЛІНСЬКИЙ *(Деляверський університет)*
Керівник Першої частини .... ОЛЕГ ФЕДИШИН *(Стетен Айленд коледж, Міський університет Ню Йорку)*

3-4:00 год. по полудні — ДРУГА ЧАСТИНА

„30 років праці Академії" .... ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО *(Гантер коледж, Міський університет Ню Йорку)*
Привітання

4-4:30 по полудні — МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА

ЛІНА БЕЛЮЦ .... Художнє читання
Т. Шевченко, Л. Костенко, В. Симоненко
ЮЛІЯНА ОСІНЧУК .... Фортепіяно
Ноктюрн оп. 9 — М. Лисенко, 4-те Скерцо оп. 54 — Ф. Шопен, Гуцульська фантазія — Ю. Осінчук.

4:30 — 7:00 год. веч. — ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ з ПЕРЕКУСКОЮ

Вступ 10 дол. від особи, студенти і пенсіонери 5 дол.

Замість квітів на могилу

бл. п. Проф. Євгена Пизюра

в день Його похорону, 19-го березня ц. р., на потребу Української Вільної Академії Наук у США, зложили добровільні датки слідуючі Друзі Покійного:

В. Боднар	$10.00
Ф. і Я. Гніздовські	20.00
М. і Р. Борковські	20.00
М. і І. Фізер	20.00
Д. Бобеляк	10.00
Т. Лопадчак	10.00
І. Тарнавський	5.00
Д. і Я. Миндюк	50.00
Р. Залуцький	50.00
І. і О. Федишин	25.00
В. Рудко	25.00
О. Данко	50.00
М. і Б. Цимбалісті	25.00
Разом	$320.00

Сердечну подяку Жертводавцям висловлює —

Управа УВАН у США

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Комітет Пересувних Виставок Українських Мистців-Неконформістів
і
Українське Видавництво „Смолоскип"

влаштовує в Українському Народному Домі в Ню Йорку (2-га Авеню між 8—9 вул.)
9, 10 і 11 травня 1980 р. виставку —

„БЕРЕЗІЛЬ" і ЙОГО ДОБА

На виставці можна буде оглянути документи і матеріяли, які відносяться до історії розгромленого у 1930 роках світової слави українського театру „Березіль": неопубліковані п'єси, які ставив „Березіль"; протоколи з суду над Л. Курбасем і з нарад „Березоля"; щоденник і листування Л. Курбаса; відгуки на постановки „Березоля"; рідкісні фотографії. Виставка буде доповнена висвітленням прозірок з творів Бойчукістів, конструктивістів, футуристів та зразків творчости інших мистецьких течій, які були поширені в Україні у 1920-их роках. Ціла велика заля Українського Народного Дому буде удекорована у стилі українського театрального і образотворчого мистецтва 1920-их років.

У мистецькій програмі виставки: Зі словом виступить б. актор „Березоля" маестро ЙОСИП ГІРНЯК; буде виконана музика до постановки „Гайдамаків" Л. Курбаса, уривки з „Народного Малахія" та інших творів, які колись ставив „Березіль".

Ціна квитка вступу — 10 дол. від особи, для подружжя 15.00 дол., для студентів 3.00 дол. З квитком можна відвідувати виставку кожного дня і бути присутнім на мистецькій програмі.

Виставка буде відкрита в п'ятницю 9-го травня від год. 6 до 9 вечора; у суботу 10-го травня від год. 2-ої до 8-ої по полудні; в неділю, 11-го травня від год. 2-ої до 6-ої по полудні. О 6-ій год. — мистецька програма.

Квитки можна набувати в „Арці", „Сурмі", „Еко" і при вступі.

Чистий дохід з виставки призначений на видання збірника „Березіль".

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в неділю, 4-го травня 1980 року відійшла у Вічність на 85-му році життя,

наша Найдорожча МАМА, БАБУСЯ І СЕСТРА

бл. п.

АННА із ЗАВАДОВИЧІВ ВЖЕСНЕВСЬКА

народжена в Тернополі, Україна

ПАНАХИДИ відбудуться у вівторок, 6-го і середу, 7-го травня 1980 р., о год. 8:30 веч., в похоронному заведенні Кардинала при Аннетте вул. в Торонто, Канада.

ПОХОРОН в четвер, 8-го травня 1980 р., о год. 11-ій ранку, з церкви св. Миколая при вул. Queen на цвинтар Парк Лавн, Торонто, Канада.

Горем прибиті:

сестра — ЯРОСЛАВА ШАФРАНЮК з чоловіком МИХАЙЛОМ
сини:
РОМАН з дружиною ІРИНОЮ
БОГУСЛАВ з дружиною ЗЕНОВІЄЮ
внучка — РУСЛАНА БУЧКО з чоловіком ЮРІЄМ
внуки: БОРИС, МАРКІЯН, АДРІЯНА

На бажання Покійної, замість квітів на могилу, проситься складати пожертви на фонд „Поміч Політичним В'язням, Їх Родинам в Україні через Суспільну Службу в Торонто, Канада.

Загальні збори ФУВУ

Загальні збори Фундації Українського Вільного Університету відбулися 24-го лютого в домі УККА в Ню Йорку.

На зборах звітували: д-р Петро Ґой, голова фундації, д-р Василь Лучків і мґр. Іван Буртик — заступники голови, д-р Дмитро Бондарчук — секретар, д-р Ярослав Моцюк — скарбник й інж. Володимир Бакалець — пресовий референт. Звіти виявили, що управа досягла у звітовому 1979 році значних успіхів у таких ділянках: організаційній, фінансовій, в інформативній та зв'язку.

Організаційна: управа відбула шість засідань, на яких розглядалися усі справи, зв'язані з існуванням і діяльністю Фундації. Фундація стала правним співвласником дому УВУ в Мюнхені; за почином голови Фундації що відув дві поїздки до Канади (Торонто і Вінніпеґ) засновано Фундацію УВУ в Канаді. Потреба окремої Фундації в Канаді зумовлена податковими справами, бо жертводавці на Фундацію мають податкові полегші. Канадську Фундацію очолює д-р Борислав Білаш. Два члени управи Канадської Фундації входять до управи Американської Фундації і так само два члени управи Американської Фундації входять у склад Фундації.

Фундація удержувала тісний зв'язок з УВУ: представники Фундації (Ґой, Лучків, Моцюк) брали участь у засіданні Сенату УВУ й Адміністрації. Проф. Василь Лучків і Петро Ґой допомогали організувати літні курси УВУ й організували „Европейський проєкт", що його спонзорували спільно УВУ і Ракленд — коледж, Нюйоркського Стейтового університету. В курсах „Европейського проєкту" брало участь чотирнадцять студентів з Америки і Канади.

З уваги на те, що всі вплати на Фундацію переходять через касу Головної управи, — йдеться тут про справу поквітувань і податкових знижок: для легшого ведення фінансових розрахунків і централізації розв'язано філії в Чікаґо і Філядельфії та встановлено представництва. Фундація крім постійної адреси в Пассейку має поштову скриньку в домі УККА, а від листопада придбала домівку спільно з Організацією Лемківщини в Ню Йорку. Вислано 32,893 листів.

Фінансова: у зв'язку з ліквідацією філій, упорядковано фінанси та процедуру збирання вкладок і датків на Фундацію. Дотепер філії мали власні конта в місцевих банках і вели свої власні книги. Тепер усе централізовано. У звітовому році було 34,454.66дол. прибутку. З того приблизно 15 тисяч призначено і переслано на УВУ на розбудову бібліотеки та студійних програм і курсів, зокрема для студентів і учителів із ЗСА і Канади. Сорок тисяч долярів бльоковано в будинок УВУ, і тим самим з зачисленням попередніх вкладів Фундація стала співвласником будинку (15%. вартости).

Стипендійний фонд під управою проф. Василя Лучкова виплатив 2,329. дол. для вісьмох студентів. На рахунку Стипендійного фонду лишається 1,212.88 дол. За старанням мґра Буртика придбано для Фундації два тестаментові записи на суму 5.000.00 дол. В стадії оформлення інші записи на приблизну суму 30,000.00 дол. Виготовлено три роди грамот для членів фундації (звичайні члени, члени добродії і члени меценати) за проєктом д-ра Моцюка.

Інформація і зв'язок: існує постійний зв'язок з українською пресою, хоч покищо не створено постійних сторінок Фундації в головних часописах, але на це є надія. Упорядковано картотеку, зібрано нові адреси, які передано на компютор. Оголошено в пресі список вплат на Фундацію. Д-р Боднарчук написав історію УВУ англійською мовою. Д-р Ґой зібрав вирізки з української преси в Америці і Канаді про УВУ, працю його алюмнів і Фундації, та упорядкував їх в чотирьох оправлених томах (коло 1,000 сторінок), також зібрав частинно матеріали до 60-річчя УВУ.

В післязвітовій дискусії висловлено признання за жертвенну працю управі, а зокрема її голові д-рові Ґоєві. У відповідь на запити вияснено справу творення стипендійних фондів і процедуру одержання степендії, справу плянування та алюмнів УВУ. Порушено також справу централізації збірок і форми співвласности дому УВУ. Член управи д-р Володимир Паламар подав інформацію про діяльність філії Фундації на терені Філядельфії, яка практично діяла до останнього часу.

За контрольну комісію звітувала д-р Олександра Кисілевська — Ткач і поставила внесок уділити абсолюторію уступаючій управі, яку прийнято через аклямацію.

На внесок номінаційної комісії вибрано нову управу в сладі: д-р Петро Ґой — голова, д-р Василь Лучків і мґр. Іван Буртик — заступники голови, д-р Дмитро Боднарчук — секретар, д-р Ярослав Моцюк — скарбник, інж. Володимир Бакалець — пресовий референт, мґр Теодор Воляник — референт засобів, д-р Ірина Мороз і д-р Борислав Білаш — представники Канадської Фундації.

Контрольна комісія: д-р Іван Сєрант — голова, д-р Василь Верган, д-р Олександра Кисілевська-Ткач — члени. Правним дорадником затверджено адвоката Нестора Олесницького.

Нововибраний голова накреслив плян діяльности управи на 1980 рік. Голова та управа будуть в загальному продовжувати працю, розпочату і здійснювану в попередніх роках.

Прийнято бюджетовий прелімінар на 1980рік у сумі 41,550.00 дол. Висловлено побажання відносно скорого оголошення про можливість одержання стипендій, запрошування правного дорадника на засідання управи, скликання конференції усіх фундацій і інше. Окремою резолюцією затверджено рішення управи про розв'язання філій та централізоване ведення фінансів.

Збори вів д-р Василь Верган, секретарював д-р Дмитро Боднарчук ід-р Роман Борковський.

Р.Б.

ПІСЛЯ ТІТА

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ник Сербії Мільос Мініч, який на конференції в Гавані минулого року фактично очолив бій проти Кастра, що намагався звести порозуміння незалежних країн до ролі совєтських сателітів. Участь Тіта в тій конференції був його останнім більшим виступом у світі. Хорватів репрезентує Бранко Мікуліч, а словенців талановитий Стан Долінч.

Це і є фактичний вершок юґославської піраміди, що її залишив на чолі федерації Тіто. Чи справиться вона з небезпеками, які напевно зачнуть незабаром натискати, а першою і найголовнішою з них Совєтський Союз? СССР буде вживати всі можливі засоби, буде послуговуватися таким інструментом, як Болгарія, а насамперед буде організувати аґентуру. І цікаво для нас: осередок большевицької аґентури на Югославію знаходиться у Києві.

ХАОС І ПАНІКА В ІРАНІ

Теґран, Іран. — Американська військова місія звільнити протизаконно арештованих американських закладників в Теґрані, а після цього безвідповідальна пропаганда й поширювання іранським урядом панічних поголосок спричинюються до небезпечного зросту хаосу в тій країні. Замах в Кувайті на міністра закордонних справ Ґобсадега приспішив зріст панічних настроїв. Крайні елементи тенденційно поширюють вістки про „заграничних шпигунів", а інші знов тероризують населення бомбами, яких протяґом одного дня вибухло чотири в середмісті Теґрану.

Протишпигунська паніка викликує переслідування й арешти. По вулицях притримують людей з фото-апаратами, телевізійним устаткуванням, а в головному готелі міста „Інтерконтіненталь" арештовано чотирьох німецьких журналістів. З доручення влади створено своєрідні революційні „комітети спасіння", які переводять масові обшуки в місті.

Президент Бані-Садр виступив по радіо з промовою, у якій визвольну боротьбу курдів, а також визвольні зрушення інших народів, акцію останнього леґального прем'єрміністра Шапура Бахтіяра, внутрішню боротьбу ісламських фанатиків і екстремістів, а накінець американську акцію за звільнення американських закладників звів в одно і назвав це „американським пляном повалити революційний ісламський уряд".

Буцімто намагаючись протиставитися таким „широко закроєним американським плянам" Бані-Садр запрошує скликати на 10 травня до Теґрану конференцію неопреділених країн. В тій справі він уже вислав письмове звернення до Ясира Арафата, голови Палестинської Визвольної Організації і до Фіделя Кастра, теперішнього предсідника згуртування неопреділених країн і диктатора Куби.

„БАБИН ЯР" ПАРК У ДЕНВЕРІ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

23-го червня 1978 року президент Картер приняв на авдієнції у Білому Домі чотирьох представників фундації на чолі з її президентом Г. Ґінсбурґом. Президент Картер не лише заявив готовість допомогти фундації в реалізації самого парку, але також обіцяв федеральну допомогу в сумі 170,000 долярів. Другий бюджет на суму 450,000 дол. перебрала на себе Міська Управа Денверу.

Ця здавалобся велика сума грошей покриває кошти ви ґрунту, будову паркових площей, проведення світла і каналізації, допровадження води, проведення доріжок, пікнікових столів, засіяння трави і квітів. Уся ця праця має тривати шість років.

Згідно з виробленим пляном самого меморіялу, що його кошти покриває Фундація, він ділиться на чотири частини, а саме: перша частина це посадження 100 дерев райських яблунь, при чому кожне дерево репрезентуватиме 1,000 вбитих людей у Бабиному Ярі біля Києва.

Другою частиною при вході до парку буде так зване місце для публіки, включно з модерною сценою і 200-300 сидженнями, що їх зможуть уживати різні організації для культурних цілей.

Дальше понад пропастю побудують меморіяльний міст, що при його кінці має бути великий вирівнюний камінь з рефлектором. Це має бути найважливіша і найбільше символічна частина парку.

Четверта і остання — це паркові доріжки, що будуть попроваджені у формі звізди Давида. В різних місцях доріжок будуть поставлені таблиці з написами в гебрейській і англійській мовах, пригадуючи трагедію Бабиного Яру і шість мільйонів жидів, що мали загинути в останньому голокості.

Згідно з обрахуваннями міського паркового відділу, пересічно річно з парку користатиме біля 1,00,000 людей, мешканців міста та сотки тисяч туристів, що звиджують Денвер і Кольорадо. Загально кожного року наш стейт і Денвер відвідує від сім до вісім мільйонів туристів не лише з Америки, але з цілого світу. Беручи до уваги ці факти запляноований парк Бабин Яр Парк буде мати і виконуватиме величезне пропагандивне значення, так для сучасних як і прийдешніх поколінь.

Офіційне відкриття парку відбулося 29-го вересня 1978 року при численній участі стейтових і міських достойників, представників жидівських організацій, симфонічної оркестри та представника федерального уряду Кріса Деляпорте. Опісля зачались якісь початкові, ближче мені невідомі праці, мабуть, самим містом, але чомусь зроблено небагато. Одначе немає найменшого сумніву, що Фундація після переборення великих трудностей, головно фінансових, остаточно свій плян побудови парку пам'ятника скорше чи пізніше позитивно виконає.

Фундація увесь час вперто і поступово у всіх своїх публікаціях, що відносяться до парку, уживає назви Київ-Росія і ні одним словом не згадує про інші численні жертви цієї трагедії, зокрема українські.

Та, на жаль, і ми самі у вільному світі наче забули про тисячні жертви наших братів, що загинули в Бабиному Ярі розстріляні гітлерівськими садистами і лежать поховані разом із своїми сусідами-жидами за ту саму справу — справедливости і людської та національної свободи.

У зв'язку з тими історичними фактами виринає питання, чому тільки в поголовній більшості з тими історичними фактами виринає питання, чому тільки в поголовній більшості за громадські гроші в заплянованому парку у демократичній Америці мають згадувати тільки жидівські жертви, забуваючи і не згадуючи про інших?

Чи це не є дискримінація? Знаменним фактом є також загальна сума вимордовваних людей, що є майже двічі більша як її подають жиди.

На тій основі так наша українська громада, як і уся еміграція в Америці має повне право і повинна домагатися так від фундації, як і від стейтових і федеральних чинників змін, які правдиво і чесно задержали б трагічну пам'ять Бабиного Яру не в дусі ненависти, а в дусі справедливости та історичної правди.

Бабин Яр є тільки один і він „належить" усім тим, що були жорстоко знищені разом тою самою гітлерівською божевільною системою, під час зловісних років Другої світової війни.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО ПАВЧАК, член УНС Відд. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Ситі, помер 22 квітня 1980 р. на 74-му р. життя. Нар. 1906 р. в Джерзі Ситі, Н. Дж.; членом УНС став у 1924 р. Залишив у смутку дружину Анну, сина Петра, доньку Доріс, 4 внуків і 3 братів. Похорон відбувся 25-го квітня 1980 р. на цвинтарі Голі Крос в Норт Арлінґтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ясінський, секр.

Д-Р ЮРІЙ СРІБНИЙ, член УНС Відд. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Ситі, помер 3 листопада 1979 р. на 87-му р. життя. Нар. 1892 р. в Україні; членом УНС став у 1953 р. Залишив у смутку дочки — Ольгу й Ірену Гелен. Похорон відбувся 6 листопада 1979 р. на українському цвинтарі в Перт Амбой, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ясінський, секр.

МИХАЙЛО ГОЛОВАТИЙ, член УНС Відд. 83 ім. Івана Франка у Філядельфії, помер 28 січня 1980 р. на 84-му р. життя. Нар. 1895 р. в Тернополі, Україна; членом УНС став у 1935 р. Залишив у смутку сестру Варвару, сестрінку та інших членів родини. Похорон відбувся 1 лютого 1930 р. на укр. кат. цвинтарі св. Марії в Монтґомери Ко., Па.

Вічна Йому Пам"ять!
А. Кушнір, секр.

ДАМЯН ЗАХАРЧЕНКО, член УНС Відд. 361 Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, помер 22 лютого 1980 р. на 88-му р. життя. Нар. 1892 р. в Каневі, Україна; членом УНС став у 1950 р. Залишив у смутку дружину Розину, сина Модеста, внука та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 26 лютого 1980 р. на цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Чума, секр.

ПЕТРО КУРИЛО, член УНС Відд. 114 св. Володимира в Чікаґо, Ілл., помер 22 лютого 1980 р. на 79-му р. життя. Нар. 1901 р. в Україні; членом УНС став у 1951 р. Залишив у смутку дружину Параску, дочки — Анну і Марію, синів — Михайла, Стефана і Рассела та 15 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Бережан, секр.

АННА КУРИК, членка УНС Відділ 204 ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, померла 2 березня 1980 р. на 80-му р. життя. Нар. 1900 р. в с. Вашківці, Буковина; членкою УНС стала у 1945 р. Залишила у смутку дочку Ірену і кузинку Гелену.

Вічна Їй Пам'ять!
В. Палідвор, секр.

ГАРРІ ДЯК, член УНС Відд. 53 св. Миколая в Піттсбурґу, помер 18 березня 1980 р. на 63-му р. життя. Нар. 1916 р. в Піттсбурґу; членом УНС став 1934 р. Залишив у смутку дружину Валерію, п'ятеро дітей і сестру Катерину. Похорон відбувся 21 березня на парафіяльному цвинтарі в Піттсбурґу.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Головатий, секр.

ПАЗЯ СМОЛЬНИЦЬКА, членка УНС Відд. 347 Т-ва Запорозька Січ в Мілвіл, Н. Дж., померла 28 березня 1980 р. на 87-му р. життя. Нар. 1892 р. в Україні; членкою УНС стала у 1934 р. Залишила у смутку сина і ближчу та дальшу родину. Похорон відбувся 31-го березня 1980 р. на цвинтарі укр. кат церкви св. Миколая в Мілвіл, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Дарія Цапар, секр.

ІВАН КУСИЙ, член УНС Відд. 371 Т-ва Запорозька Січ в Ірвінґтон, Н. Дж., помер 29 березня 1980 р. на 68-му р. життя. Залишив у смутку дружину Олену, синів: Романа і Михайла та брата Станислава в Англії. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Ю. Баранюк, секр.

МІЛЬДРЕД МАРІЯ ҐРІФФІН, членка УНС Відд. 127 св. Миколая в Боффало, Н. Й., померла 31 березня 1980 р. на 60-му р. життя. Нар. 1920 р. в Боффало, Н Й.; членкою УНС стала у 1940 р. Залишила у смутку чоловіка Реймунда та інших членів родини. Похорон відбувся 3 квітня 1980 р. на цвинтарі Голі Крос у Лакавана, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія А. Гаравус, секр.

МАРІЯ ВИСОЦЬКА, членка УНС Відд. 158 ім. Богдана Хмельницького в Брукліні, померла 19 січня 1980 р. на 59-му році життя. Нар. 1922 р. в Брукліні, Н. Й.; членкою УНС стала у 1965 р. Залишила у смутку дочку Джанет та багато інших членів родини. Похорон відбувся 21 січня 1980 р. на цвинтарі св. Карла в Лонґ Айленд, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа